

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

81

Vragen van het lid **Sneller** en **Van der Werf** (beiden D66) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Steeds meer fouten in processen-verbaal, jaarlijks tienduizenden overtredders vrijuit»* (ingezonden 20 juni 2025).

Antwoord van Minister **Van Oosten** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 22 september 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2713.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Steeds meer fouten in processen-verbaal, jaarlijks tienduizenden overtredders vrijuit?»¹

Antwoord 1

Ja. Omwille van de duidelijkheid begin ik graag met aan te geven dat het zowel in de berichtgeving als in de beantwoording van deze vragen gaat over processen-verbaal van overtredingen. En dus niet van misdrijven.

Vraag 2

Hoe verklaart u dat het percentage foutieve processen-verbaal onder uw verantwoordelijkheid is gestegen naar maar liefst 36%?

Antwoord 2

Het percentage afgekeurde processen-verbaal voor overtredingen² in 2024 is 32% van het totaal aantal beoordeelde zaken. In de jaren 2020–2023 bedroeg dit percentage respectievelijk 39%, 31%, 34% en 35%. Ongeveer de helft van deze afgekeurde processen-verbaal wordt gecorrigeerd en alsnog goedgekeurd. De rest wordt niet opnieuw ingediend, of wel opnieuw ingediend maar wederom afgekeurd. In 2024 betreft dit 18% van het totaal aantal beoordeelde zaken. In de jaren 2020–2023 was dit respectievelijk 18%, 14%, 18% en 17%. Dit zijn ook de processen-verbaal waarover het in het antwoord op vraag 3

¹ NRC, 18 juni 2025, Steeds meer fouten in processen-verbaal, jaarlijks tienduizenden overtredders vrijuit (www.nrc.nl/nieuws/2025/06/18/steeds-meer-fouten-in-processen-verbaal-jaarlijks-tienduizenden-overtredden-vrijuit-a4897514).

² Het gaat over processen-verbaal van overtredingen (zoals bijvoorbeeld verkeersovertredingen, openbare dronkenschap) en dus niet van misdrijven. Het grootste deel van de (afgekeurde) processen-verbaal van overtredingen is afkomstig van de politie, een kleiner deel van bijzondere opsporingsambtenaren (boa's).

gaat. Beide percentages zijn te hoog, maar er is geen sprake van een stijging ten opzichte van de voorgaande jaren. OM, politie en werkgevers van BOA's werken aan het terugdringen van fouten in de processen verbaal, zie hiervoor ook het antwoord op vraag 4.

Vraag 3

Hoeveel overtreders zijn de afgelopen vier jaar vrijuit gegaan als gevolg van deze fouten?

Antwoord 3

In 2021, 2022, 2023 en 2024 werden respectievelijk ruim 45.000, 42.000, 41.000 en 42.000 processen-verbaal nooit goedgekeurd (dus ofwel niet opnieuw ingediend, óf opnieuw ingediend maar opnieuw afgekeurd). Dit zijn de aantallen die corresponderen met de in het antwoord op vraag 2 genoemde percentages van respectievelijk 14% (2021), 18% (2022), 17% (2023) en 18% (2024). Dit betekent overigens niet automatisch dat eenzelfde aantal overtreders geen boete of andere straf opgelegd heeft gekregen. Ook na goedkeuring van het proces-verbaal kan het Openbaar Ministerie, gelet op inhoudelijke of opportuniteitsgronden, besluiten af te zien van vervolging. Het is daarom niet mogelijk om aan te geven in hoeveel niet goedgekeurde processen-verbaal er uiteindelijk geen vervolging is ingesteld, omdat het nooit is gekomen tot die beoordeling.

Vraag 4

Welke concrete maatregelen neemt u op korte termijn om het aantal foutieve processen-verbaal terug te dringen?

Antwoord 4

Het Openbaar Ministerie koppelt terug wat er ontbreekt in een dossier en waarom bepaalde informatie nodig is. De politie heeft zicht op de meest gemaakte fouten en werkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de betreffende processen-verbaal én van de controle daarop in de basisteams. Dit wordt vanuit een landelijk traject begeleid en aangejaagd. Zowel in het basispolitieonderwijs als in het daarop volgende traject van start- naar vakbekwaam is aandacht voor het schrijven van correcte processen-verbaal. Voor BOA's geldt dat werkgevers op basis van de feedback van het Openbaar Ministerie gericht kunnen investeren in betere kennis en kunde van hun handhavers. Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van de informatiepositie van boa's ten behoeve van de zelfstandigere en professioneel uitvoering van hun taak. Dit kan de juistheid van de door boa's opgestelde processen-verbaal bevorderen³.

Vraag 5

Kunt u reflecteren op het feit dat vier op de tien processen-verbaal worden teruggestuurd door het Openbaar Ministerie, en welk effect dit heeft op de verstopping en vertragingen binnen de strafrechtketen als geheel?

Antwoord 5

De percentages en de aantallen die ik heb benoemd in mijn antwoord op vraag 2 en 3 zijn te hoog. Berekeningen over het effect hiervan op de snelheid van werken in de strafrechtketen als geheel zijn niet te maken. Helder is dat de inzet die gemoeid is met het constateren en herstellen van fouten in processen-verbaal aan andere werkzaamheden besteed zou moeten worden.

Vraag 6

Kunt u ingaan op «de miljoenen aan boete-inkomsten» die we nu mislopen door onvoldoende registratie? Om hoeveel miljoen gaat het hier?

³ Binnen dat kader wordt het Rijbewijzenregister toegankelijk gemaakt, op 9 juli jl. is de internetconsultatie voor deze toegang gestart. Ook worden er andere verkenningen uitgevoerd en stappen gezet voor de verbetering van de informatiepositie van boa's. Uw Kamer is hierover in de schriftelijke reactie op het rapport «Handhaven in het OV» van 9 juli jl. geïnformeerd.

Antwoord 6

Ik kan hier geen bedrag noemen omdat we, zoals ik in mijn antwoord op vraag 3 heb aangegeven, niet weten hoe de vervolgbeslissing van het OM zou zijn uitgevallen als deze processen-verbaal wel waren goedgekeurd en omdat eveneens onbekend is of een eventueel opgelegde boete vervolgens ook daadwerkelijk zou zijn geïnd.